

ภาคผนวก ก

แผนการเรียนรู้

แบบประเมินความเหมาะสมของแผนการเรียนรู้ โดยผู้เชี่ยวชาญ
ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการเรียนรู้ โดยผู้เชี่ยวชาญ

แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กลอนสุภาพ

จำนวน 15 แผน

แผนการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง คำคล้องจอง

เวลา 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

คำคล้องจองเป็นคำที่มีสระเสียงเดียวกัน และมีพยัญชนะสะกดอยู่ในมาตราเดียวกัน
คำคล้องจองมีประโยชน์ในการแต่งคำประพันธ์ให้เกิดความไพเราะ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. นักเรียนสามารถบอกความหมายของคำคล้องจองได้
2. นักเรียนสามารถเขียนคำคล้องจองมากกว่า 2 พยางค์ได้
3. นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

สาระการเรียนรู้

1. ความหมายของคำคล้องจอง
2. คำคล้องจอง 2 และ 3 พยางค์

กระบวนการเรียนรู้

1. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน

1.1 นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนจำนวน 10 ข้อ ในชุดฝึกเสริมทักษะ
เรื่องคำคล้องจอง

1.2 ครูทบทวนความรู้เดิมเกี่ยวกับคำคล้องจองที่นักเรียนเคยเรียนผ่านมาแล้ว
ตั้งแต่ช่วงชั้นที่ 1 โดยการสนทนา ซักถาม และตอบคำถาม

2. ชี้นสอน

2.1 ครูนำแผนภูมิคำคล้องจอง 2 พยางค์ และ 3 พยางค์ ติดไว้บนกระดานคำ
ตัวอย่างเช่น

แผนภูมิ 2 พยางค์

นักเรียน	เขียนอ่าน	การบ้าน	ร้านค้า	ปลาทอง	มองดู
ปูม่า	ผ้าขาว	สาวสวย	ช่วยเหลือ	เจือจาน	ขานรับ

แผนภูมิ 3 พยางค์

คำสอนพ่อ	ขอจำไว้	ในใจฉัน	คั้นน้ำส้ม	ลมมันแรง
ทำการบ้าน	งานมากมาย	ควายตัวดำ	จำให้ดี	สี่ชมพู

2.2 ให้นักเรียนอ่านแผนภูมิที่ติดไว้บนกระดานคำพร้อมสังเกตคำคล้องจอง

2.3 แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มๆ ละเท่าๆ กัน โดยแต่ละกลุ่มจะมีนักเรียนเก่งปานกลาง และอ่อน แบ่งเหมือนกันทุกกลุ่ม โดยครูทำความเข้าใจกับนักเรียนที่เก่งให้คอยแนะนำช่วยเหลือนักเรียนที่อ่อนถ้าเขาไม่เข้าใจเนื้อหาในบทเรียนให้ช่วยอธิบายเพิ่มเติม

2.4 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแข่งขันต่อคำคล้องจองชนิด 2 พยางค์ และ 3 พยางค์ โดยให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาเขียนแข่งขันกันในกระดานคำ โดยคนเก่งของแต่ละกลุ่มแข่งขันกับคนเก่ง คนอ่อนแข่งขันกับคนอ่อน และปานกลางแข่งขันกับปานกลาง กลุ่มไหนต่อคำคล้องจองต่อไปไม่ได้กลุ่มนั้นเป็นฝ่ายแพ้ กลุ่มแพ้จะได้ออกมาร้องเพลงหรือแล้วแต่กลุ่มชนะจะให้ทำอะไร

2.5 นักเรียนแต่ละคนปฏิบัติตามใบงานที่ 1 เรื่อง คำคล้องจอง เสร็จแล้วนำส่งครู

3. ขั้นสรุป

3.1 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับบทเรียนอีกครั้งหนึ่ง นักเรียนช่วยกันท่องคำคล้องจองจากแผนภูมิอีกครั้งหนึ่ง

3.2 นักเรียนคัดคำคล้องจองตัวบรรจงครึ่งบรรทัด จากผลงานที่นักเรียนฝึกต่อคำคล้องจองในกระดานคำลงในสมุด

3.3 นักเรียนฝึกหาคำคล้องจอง 4 พยางค์เป็นการบ้าน

สื่อและแหล่งเรียนรู้

1. แผนภูมิคำคล้องจอง
2. ใบงานที่ 1
3. ข้อทดสอบ

การวัดผลและประเมินผล

1. วิธีวัดและประเมินผล
  - 1.1 สังเกตจากการเขียน
  - 1.2 สังเกตพฤติกรรมการให้ความร่วมมือในกลุ่ม
  - 1.3 ตรวจใบงานที่ 1
  - 1.4 ตรวจสอบข้อทดสอบ
2. เครื่องมือวัดและประเมินผล
  - 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรมการให้ความร่วมมือในกลุ่ม
  - 2.2 ใบงานที่ 1 เรื่องคำคล้องจอง
  - 2.3 ข้อทดสอบ

ข้อเสนอแนะ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

(ลงชื่อ) ..... ครูผู้สอน

(นางสมถวิล มธิศิริกุล)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

ใบงานเรื่อง .....

ชื่อ - สกุล ..... ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

โรงเรียนบ้านสระแคน วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

ใบงานที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนต่อคำคล้องจองต่อจากคำที่กำหนดให้

คำคล้องจอง 2 พยางค์

ตัวอย่าง	สายบัว	ตัวใหม่		
การบ้าน	.....		ปลาทอง	.....
คุณครู	.....		คนดี	.....
กิจกรรม	.....		คุณธรรม	.....
ทำงาน	.....		การกุศล	.....

คำคล้องจอง 3 พยางค์

ตัวอย่าง	เรียนหนังสือ	คือความรู้		
เรานักเรียน	.....		หาความรู้	.....
จิตเบิกบาน	.....		อากาศหนาว	.....
ไปที่ขวป่า	.....		ชมทิวทัศน์	.....
ทำงานเก่ง	.....		นกพิราบ	.....

แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทย
 หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กลอนสุภาพ
 แผนการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง คำคล้องจอง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
 จำนวน 15 แผน
 เวลา 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

คำคล้องจองเป็นคำที่มีสระเสียงเดียวกัน และมีพยัญชนะสะกดอยู่ในมาตราเดียวกัน คำคล้องจองมีประโยชน์ในการแต่งคำประพันธ์ให้เกิดความไพเราะ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. นักเรียนสามารถยกตัวอย่างคำคล้องจองสระได้
2. นักเรียนสามารถยกตัวอย่างคำคล้องจองพยัญชนะได้

สาระการเรียนรู้

1. คำคล้องจองสระ
2. คำคล้องจองพยัญชนะ

กระบวนการเรียนรู้

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

- 1.1 ทบทวนเนื้อหาเกี่ยวกับคำคล้องจองที่เรียนผ่านมาแล้ว
- 1.2 ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับคำคล้องจอง 4 พยางค์ที่ให้ไปศึกษามาจากหนังสือเรียนหรือจากห้องสมุดและให้นักเรียนช่วยกันต่อคำคล้องจอง 4 พยางค์ โดยปากเปล่า

2. ขั้นสอน

- 2.1 แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละเท่า ๆ กัน โดยแต่ละกลุ่มจะมีนักเรียนเก่งปานกลาง และอ่อน เหมือนกันทุกกลุ่ม เลือกรบะธาน รongประธาน และเลขานุการ
- 2.2 นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับคำคล้องจองสระและคำคล้องจองพยัญชนะ โดยใช้เวลาประมาณกลุ่มละ 10 นาที
- 2.3 นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาอภิปรายและสรุปสั้น ๆ ใช้เวลาประมาณกลุ่มละ ไม่เกิน 2 นาที
- 2.4 ครูแจกใบความรู้ให้นักเรียนทุกคน ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ เสร็จแล้วให้ปฏิบัติกิจกรรมจากใบงานที่ 1 เสร็จแล้วนำส่งครู

2.5 ครูแจกแบบฝึกทักษะการเขียนกลอนสุภาพ เรื่องคำคล้องจองให้นักเรียนคนละ 1 ชุด ให้นักเรียนศึกษารายละเอียดจากคำชี้แจง เสร็จแล้วให้นักเรียนทำแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนกลอนสุภาพตอนที่ 3 และ 4 จากแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนกลอนสุภาพ

3. ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อหาเรื่องคำคล้องจองสระ และคำคล้องจองพยัญชนะ ที่เรียนผ่านมาทั้งหมด

สื่อและแหล่งเรียนรู้

1. หนังสือเรียนภาษาไทย ชุดภาษาพาที วรรณคดีล้านนา
2. หนังสือเรียนภาษาไทย ชุดพื้นฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กระทรวงศึกษาธิการ
3. ใบความรู้
4. ใบกิจกรรม
5. แบบฝึกเสริมทักษะ

การวัดผลและประเมินผล

1. วิธีวัดและประเมินผล
  - 1.1 สังเกตจากการสนทนาซักถาม
  - 1.2 สังเกตพฤติกรรมการให้ความร่วมมือในกลุ่ม
  - 1.3 ตรวจใบงานที่ 1
  - 1.4 ตรวจแบบฝึกตอนที่ 1 และ 2
2. เครื่องมือวัดและประเมินผล
  - 2.1 แบบสังเกตการตอบคำถาม
  - 2.2 แบบสังเกตพฤติกรรมการให้ความร่วมมือในกลุ่ม
  - 2.3 ใบความรู้
  - 2.4 ใบงานที่ 1
  - 2.5 แบบฝึกทักษะการเขียนกลอนสุภาพชุดที่ 1 และ 2

ข้อเสนอแนะ

.....
.....
.....
.....

(ลงชื่อ) ..... ครูผู้สอน

(นางสมถวิล มริศิริกุล)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ใบความรู้

เรื่อง คำคล้องจอง

คำคล้องจอง คือคำที่มีสระเสียงเดียวกันสัมผัสกัน และมีพยัญชนะสะกดในมาตราเดียวกัน

1. คำที่มีสระเดียวกัน เช่น

- ยาสมุนไพโร - ไปหาในป่า
 มารักษาโรค - โชคดีที่หาย
 คนทำความดี - มีคนรักใคร่

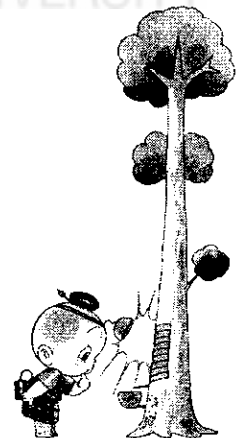
2. คำที่มีเสียงสระเดียวกัน และมีตัวสะกดในมาตราเดียวกัน เช่น

- เป็นเพื่อนเจ้าข่าว - สาวสวยแต่งงาน
 ทำของชำร่วย - ช่วยงานบวชนาค
 ทำบุญได้โทษ - โปรดสัตว์ได้บาป

การแต่งคำประพันธ์จะต้องมีคำที่มีเสียงคล้องจองกัน หรือ สัมผัส จึงจะทำให้กลอนมีความไพเราะ

คำสัมผัส มี 2 ประเภท คือ

- สัมผัสสระ คือคำที่สัมผัสด้วยสระเสียงเดียวกัน เช่น
 ดี - ปี่ นา - ตา ใจ - ใน เป็นต้น
- สัมผัสพยัญชนะ หรือสัมผัสอักษร คือ คำที่สัมผัสด้วยเสียงพยัญชนะเดียวกันแต่เสียงสระต่างกัน
 เช่น ลิง - เล่น ปลิง - ปลา เป็นต้น

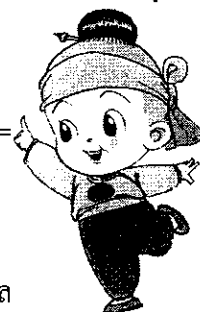

ใบงานเรื่อง .....

ชื่อ - สกุล ..... ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

โรงเรียนบ้านสระแคน วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

ใบงานที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนหาคำคล้องจองที่สัมผัสสระและคำคล้องจองที่สัมผัสมาเติมลงในตารางที่กำหนดให้ ให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะหาได้

คำคล้องจองที่สัมผัสสระ	คำคล้องจองที่สัมผัสพยัญชนะ

แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทย
 หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กลอนสุภาพ
 แผนการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง คำคล้องจอง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
 จำนวน 15 แผน
 เวลา 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

คำคล้องจองเป็นคำที่มีสระเสียงเดียวกัน และมีพยัญชนะสะกดอยู่ในมาตราเดียวกัน คำคล้องจองมีประโยชน์ในการแต่งคำประพันธ์ให้เกิดความไพเราะ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. นักเรียนสามารถโยงคำคล้องจองได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถนำไปใช้ในการแต่งคำประพันธ์ได้

สาระการเรียนรู้

1. คำคล้องจองสระ - พยัญชนะ
2. การโยงสัมผัสคำคล้องจอง
3. ประโยชน์ของคำคล้องจอง

กระบวนการเรียนรู้

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1.1 สันทนากับนักเรียนเกี่ยวกับคำคล้องจองสระและพยัญชนะที่นักเรียนเรียนผ่านมาแล้ว

1.2 ครูนำแผนภูมิคำคล้องจองชนิด 4 พยางค์ ดัดบนกระดานดำและให้นักเรียนช่วยกันอ่าน พร้อมให้นักเรียนสังเกตคำคล้องจองแต่ละวรรค มีคำไหนคล้องจองกันบ้าง

2. ขั้นสอน

2.1 แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละเท่า ๆ กัน โดยแต่ละกลุ่มมีนักเรียนเก่งปานกลางและอ่อนเหมือนกันทุกกลุ่ม โดยครูทำความเข้าใจกับนักเรียนที่เรียนเก่งให้คอยช่วยเหลือเพื่อนที่เรียนอ่อนเมื่อมีปัญหาในด้านการอ่านและการเขียนสะกดคำเพื่อไม่ให้เพื่อนที่เรียนอ่อนเกิดความท้อและเบื่อหน่ายในการเรียน

2.2 นำแผนภูมิคำคล้องจองมาเขียนลงในกระดานดำ เช่น

คนไทยใจดี   มีน้ำใจมาก   อยากไปเที่ยวป่า   อากาศสดชื่น
 ทรัพย์สิ้นเงินทอง   ของใช้ในบ้าน   ร้านขายหนังสือ   ถือของมากมาย

2.3 ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาโยงสัมผัส โดยส่งคนอ่อนของแต่ละกลุ่ม ออกมาก่อน ต่อไปคนปานกลาง และคนเก่ง โดยทุกคนในกลุ่มจะต้องมีส่วนร่วมในกิจกรรม ทุกคน

2.4 ครูแจกใบงานที่ 1 ให้นักเรียนทุกคนปฏิบัติเสร็จแล้วนำเสนอ

2.5 ครูแจกแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนกลอนสุภาพให้นักเรียนศึกษาความรู้จากแบบฝึกและให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด ชุดที่ 3, 4 เสร็จแล้วให้นำส่งครู

3. ขั้นสรุป

3.1 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อหาจากบทเรียน และจากแบบฝึกเสริมทักษะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมส่งครู

3.2 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปประโยชน์ของคำคล้องจอง

สื่อและแหล่งเรียนรู้

1. แผนภูมิคำคล้องจอง
2. หนังสือเรียนภาษาไทย ชุดพื้นฐานทางภาษา ป. 3, 4, 5
3. ใบงาน
4. แบบฝึกทักษะการเขียนกลอนสุภาพ

การวัดผลและประเมินผล

1. วิธีวัดและประเมินผล
  - 1.1 สังเกตจากการสนทนาซักถาม
  - 1.2 สังเกตจากการทำงานร่วมกันภายในกลุ่ม
  - 1.3 ตรวจใบงาน
  - 1.4 ตรวจแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนกลอนสุภาพ

2. เครื่องมือวัดและประเมินผล
  - 2.1 แบบสังเกตการตอบคำถาม
  - 2.2 แบบสังเกตพฤติกรรมกลุ่ม
  - 2.3 ใบงานที่ 1
  - 2.4 แบบฝึกทักษะการเขียนกลอนสุภาพชุดที่ 3, 4 และ 5
  - 2.5 แบบฝึกทักษะการเขียนกลอนสุภาพชุดที่ 1 และ 2

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ) ..... ครูผู้สอน

(นางสมถวิล มธิศิริกุล)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ใบงานเรื่อง .....

ชื่อ - สกุล ..... ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

โรงเรียนบ้านสระแคน วันที่ ..... เดือน..... พ.ศ. ....พ.ศ.....

ใบงานที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนโยงคำคล้องจองต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนโยงคำคล้องจอง 3 พยางค์ต่อไปนี้
ที่มีเสียงสัมผัสคล้องจองกันให้ถูกต้อง

อย่าเกียจคร้าน

งานไม่สู้

รู้หน้าที่

มีน้ำใจ

ไปตลาด

ปลาชนิดเดียว

เดี๋ยวก็มา

พาไปเที่ยว

ปรบมือดัง

ฟังชัดเจน

เป็นอะไร

ไปไหนมา

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนโยงคำคล้องจอง 4 พยางค์ต่อไปนี้ที่มีเสียงสัมผัสคล้องจองคำคล้องจองกัน
ให้ถูกต้อง

ช่วยแม่ทำงาน

सानกระต๊อบข้าว

ราวตากเสื้อผ้า

เครื่องกรองอากาศ

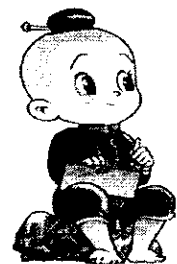
วาดภาพการ์ตูน

สูญเสียความหวัง

อยากเป็นคนสวย

ช่วยงานสังคม

กลมเหมือนลูกแก้ว

แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทย
 หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กลอนสุภาพ
 แผนการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง คณะของกลอนสุภาพ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
 จำนวน 15 แผน
 เวลา 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

1. กลอน คือ ลักษณะคำประพันธ์ที่เรียบเรียงเข้าเป็นคณะ มีสัมผัสกันตามลักษณะบัญญัติ
2. คณะ คือข้อกำหนดของจำนวนคำ จำนวนวรรค จำนวนบาท ของร้อยกรองแต่ละ ชนิด

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของคำว่า บท บาท วรรค คำ ได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

สาระการเรียนรู้

1. วรรค, คำ
2. บาท, บาทเอก, บาทโท

กระบวนการเรียนรู้

1. ชำนาญเข้าสู่บทเรียน
  - 1.1 ทำแบบทดสอบก่อนเรียนในแบบฝึกเสริมทักษะ
  - 1.2 นำแผนภูมิกลอนสุภาพ 1 บท ติดบนกระดานคำให้นักเรียนอ่านพร้อมกันในกระดานคำ
  - 1.3 สนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับคำประพันธ์ที่ติดบนกระดานว่านักเรียนเคยได้ยินหรือเคยรู้จักคำประพันธ์ที่อยู่ในแผนภูมิหรือไม่
2. ชำนาญสอน
  - 2.1 แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มๆ ละเท่าๆ กัน โดยในแต่ละกลุ่มจะมีนักเรียนอยู่ 3 ระดับ คือ เก่ง ปานกลาง และอ่อน ครูทำความเข้าใจกับนักเรียนให้เข้าใจคือ นักเรียนเก่งและปานกลาง ของแต่ละกลุ่มจะต้องแนะนำช่วยเหลือเพื่อนนักเรียนที่เรียนอ่อนให้ดีขึ้น และเรียนอย่างมีความสุข

2.2 ครูแจกแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนกลอนสุภาพให้นักเรียนทุกคน และให้นักเรียนศึกษาเรื่องบท, บาท, วรรค และ คำ ในแบบฝึก

2.3 นักเรียนดูแผนภูมิคำประพันธ์กลอนแปดที่ติดไว้บนกระดานคำ พร้อมทั้งศึกษาแบบฝึกประกอบกันไปด้วย

2.4 นักเรียนศึกษาความหมายของคำว่า บท, บาท, วรรค, คำในคำประพันธ์ ในหนังสือเรียนหรือหนังสือจากห้องสมุด

2.5 แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาอภิปรายหน้าชั้นเรียนใช้เวลากลุ่มละ 5 นาที

2.6 แจกใบงานให้นักเรียนศึกษาคำชี้แจง และปฏิบัติ

3. ขั้นสรุป

3.1 นักเรียนทุกคนช่วยกันสรุปความหมายของคำว่า บท, บาท, วรรค, คำ

3.2 แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานคิดป้ายนิเทศ

3.3 นักเรียนทำแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนกลอนสุภาพตอนที่ 1

สื่อและแหล่งเรียนรู้

1. หนังสือเรียนภาษาไทยชุด ภาษาพาที วรรณคดีลำนำ ป.6
2. แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนกลอนสุภาพ
3. แผนภูมิกลอนสุภาพ
4. ใบงาน

การวัดผลและประเมินผล

1. วิธีวัดและประเมินผล
  - 1.1 สังเกตจากการตอบคำถาม
  - 1.2 สังเกตจากการร่วมกิจกรรมกลุ่ม
  - 1.3 จากการตรวจแบบฝึก
  - 1.4 จากการตรวจใบงาน
2. เครื่องมือวัดและประเมินผล
  - 2.1 แบบฝึกทักษะการเขียนกลอนสุภาพ
  - 2.2 แบบสังเกตพฤติกรรมกลุ่ม
  - 2.3 ใบงาน

ข้อเสนอแนะ

.....
.....
.....
.....

(ลงชื่อ) ..... ครูผู้สอน

(นางสมถวิล มธิศิริกุล)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

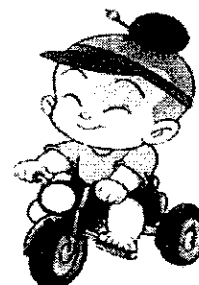
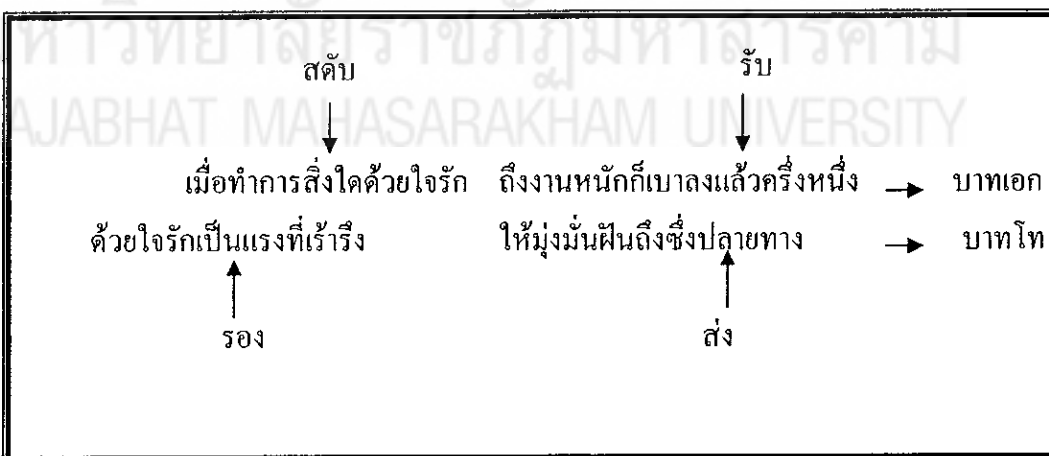
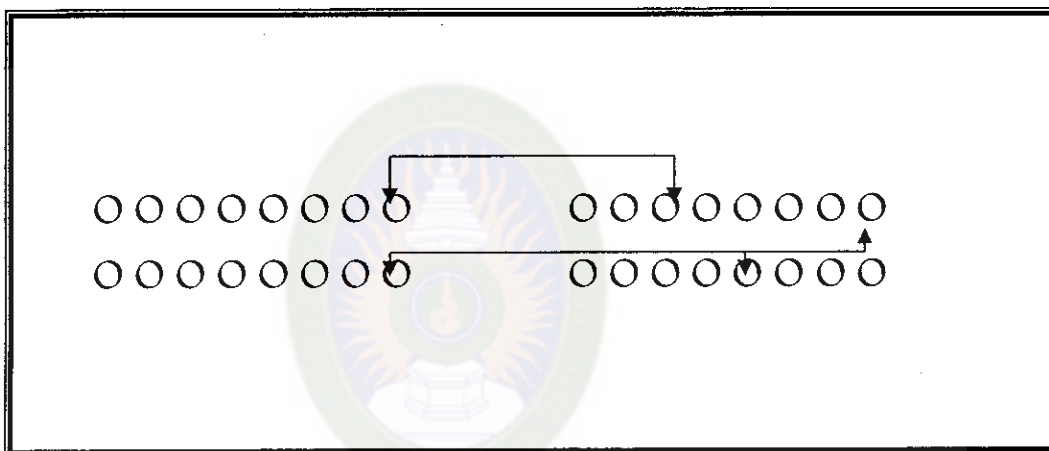
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ใบความรู้

แผนภูมิกลอนสุภาพ

ใบงาน

ใบงานเรื่อง .....

ชื่อ - สกุล ..... ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

โรงเรียนบ้านสระแดน วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

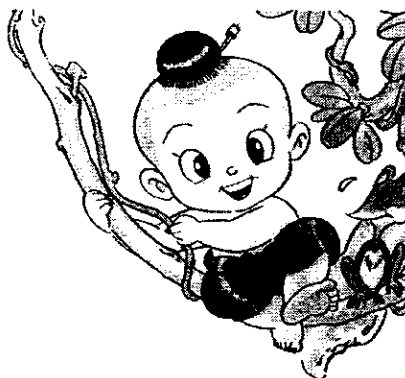
คำชี้แจง ให้นักเรียนอธิบายความหมายของคำต่อไปนี้

1. คำ หมายถึง .....

2. วรรณ หมายถึง .....

3. บาทเอก หมายถึง .....

4. บาทโท หมายถึง .....

แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทย
 หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กลอนสุภาพ
 แผนการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง คณะของกลอนสุภาพ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
 จำนวน 15 แผน
 เวลา 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

1. กลอน คือ ลักษณะคำประพันธ์ที่เรียบเรียงเข้าเป็นคณะ มีสัมผัสกันตามลักษณะบัญญัติ
2. คณะ คือ ข้อกำหนดของจำนวนคำ จำนวนวรรค จำนวนบาทของร้อยกรองแต่ละชนิด

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. นักเรียนสามารถบอกชื่อเรียกแต่ละวรรคของกลอนสุภาพ 1 บทได้
2. นักเรียนสามารถอธิบายคำว่า คำ หรือ คำกลอนได้

สาระการเรียนรู้

1. ทบทวนคณะของกลอนสุภาพ บท บาท วรรค คำ พยางค์
2. ชื่อวรรคของกลอนสุภาพ วรรคสลับ วรรครับ วรรครอง วรรคส่ง

กระบวนการเรียนรู้

1. **ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน**
  - 1.1 สนทนาซักถามกับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่อง บท บาท วรรค คำ พยางค์ ในบทเรียนที่เรียนมาแล้ว เพื่อเป็นการทบทวน
2. **ขั้นสอน**
  - 2.1 นำแผนภูมิกลอนสุภาพติดบนกระดานดำให้นักเรียนทุกคนอ่านแผนภูมิที่ติดไว้บนกระดานดำ แล้วให้นักเรียนศึกษาคณะของกลอนสุภาพ

แผนภูมิกลอนสุภาพ

จะพูดจาปราศรัยกับใครนั้น	อย่าตะคองตะคอกให้เคืองหู
ไม่ควรพูดอ้ออึ้งขึ้นมึงกู	คนจะหลั่งลวงถามไม่ขามใจ
แม้จะเรียนวิชาเชิงค้าขาย	อย่าปากร้ายพูดจาอหังมาสัย
จะซื่อง่ายขายดีมีกำไร	ด้วยเขาไม่เคืองจิตระอิตรระอา

2.2 แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม และให้ศึกษาค้นคว้าในหนังสือเรียนและหนังสือจากห้องสมุด เรื่อง กลอนเกี่ยวกับ บท บาท วรรค ในบทหรือยกรอง เสร็จแล้วนักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาอภิปรายตามหัวข้อ เรื่อง บท,บาท,วรรค, คำ

2.3 แจกแบบฝึกทักษะการเขียนกลอนสุภาพให้นักเรียน และให้นักเรียนศึกษาบทกลอนในแบบฝึก เสร็จแล้วให้นักเรียนทำแบบฝึกชุดที่ 3 ในแบบฝึกเสร็จแล้วนำเสนอ

2.4 ให้นักเรียนศึกษาจากใบความรู้ และทำกิจกรรมในใบงานที่ 1

3. ขั้นสรุป

3.1 นักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อหาจากบทเรียนที่เรียนผ่านมาลงบนกระดานดำ

3.2 นักเรียนจดบันทึกลงในสมุดนักเรียนแล้วเก็บรวบรวมส่งครู

สื่อและแหล่งเรียนรู้

1. หนังสือเรียนภาษาไทยชุด ภาษาพาที วรรณคดีลำนำ ป.6
2. แผนภูมิกลอนสุภาพ
3. ใบความรู้
4. ใบงาน
5. แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนกลอนสุภาพ

การวัดผลและประเมินผล

1. วิธีวัดและประเมินผล
  - 1.1 สังเกตจากการตอบคำถาม
  - 1.2 ตรวจแบบฝึก
  - 1.3 ตรวจใบงาน
2. เครื่องมือวัดและประเมินผล
  - 2.1 แบบตอบคำถาม
  - 2.2 ใบความรู้, ใบงาน
  - 2.3 แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนกลอนสุภาพ

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ) ..... ครูผู้สอน

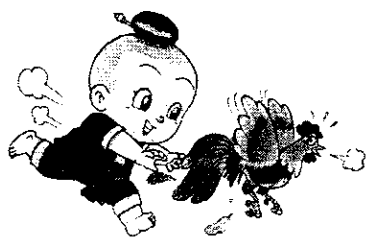
(นางสมถวิล มธิศิริกุล)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ใบความรู้

แผนภูมิกลอนสุภาพ

จงรักนวลสงวนนามห้ามใจไว้   อย่าหลงไหลจำคำที่พรั่สาอน

คิดถึงหน้าบิดาและมารดร   อย่ารีบร้อนเร็ววันักมักไม่ดี

แผนภูมิที่ 1

วรรคที่ 1 (สดับ)

วรรคที่ 2 (รับ)

จงรักนวลสงวนนามห้ามใจไว้   อย่าหลงไหลจำคำที่พรั่สาอน

วรรคที่ 3 (รอง)

วรรคที่ 4 (ส่ง)

คิดถึงหน้าบิดาและมารดร   อย่ารีบร้อนเร็ววันักมักไม่ดี

แผนภูมิที่ 2

บทที่ 1   เมื่อสูงจอมหอมหวลจึงควรหล่น   อยู่กับดินอย่าให้พรากไปจากที่
อย่าชิงสุกก่อนห้ามไม่งามดี   เมื่อบุญมีคงจะมาอย่าปรารมภ์

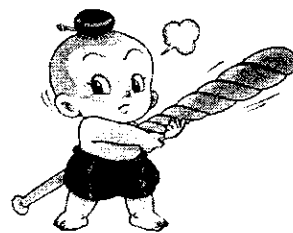
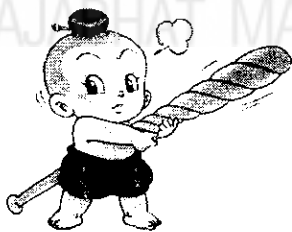
บทที่ 2   อย่าคิดเลยคู่แข่งขงหาได้   อุดสำหรับทำลำไ้เก็บประสม
อย่าเกียจคร้านการสตรีจนิยม   จะอุดมสินทรัพย์ไม่อัับจน

ใบความรู้

คณะ คือ ข้อกำหนดจำนวนคำ จำนวนวรรค จำนวนบาทของบทร้อยกรอง
กลอนสุภาพ (กลอนแปด) บทหนึ่งมีทั้งหมด 4 วรรค แต่ละวรรค มีชื่อเรียกดังนี้

วรรคที่ 1	เรียกว่า	วรรคดับ
วรรคที่ 2	เรียกว่า	วรรครับ
วรรคที่ 3	เรียกว่า	วรรครอง
วรรคที่ 4	เรียกว่า	วรรคส่ง

กลอน 2 วรรค มี 1 บาท กลอน 4 วรรค มี 2 บาท
กลอนวรรคที่ 1 และ 2 เรียก บาทเอก
กลอนวรรคที่ 3 และ 4 เรียก บาทโท
กลอนแต่ละวรรคมี 8 คำ แต่อนุโลมให้ใช้ 7 - 9 คำได้

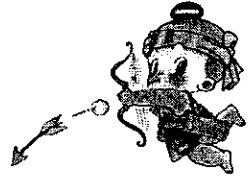

ใบงาน

ใบงานเรื่อง .....

ชื่อ - สกุล ..... ชั้นประถมศึกษา

โรงเรียนบ้านสระแคน วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง โดยดูจากตัวอย่างในคำประพันธ์

เมื่อทำการสิ่งใดด้วยใจรัก
ด้วยใจรักเป็นแรงที่เร้าร้าง

ถึงงานหนักก็เบาลงแล้วครั้งหนึ่ง
ให้มุ่งมั่นฝืนถึงซึ่งปลายทาง

1. จากบทร้อยกรอง “ถึงงานหนักก็เบาลงแล้วครั้งหนึ่ง” พรรคนี มีชื่อเรียกว่า

.....

2. “ด้วยใจรักเป็นแรงที่เร้าร้าง ให้มุ่งมั่นฝืนถึงซึ่งปลายทาง”
เรียกว่าบาท.....

.....

2. ให้ยกตัวอย่างคำประพันธ์ในบทร้อยกรองที่เป็นบาทเอก ในตัวอย่าง

.....

3. ให้ยกตัวอย่าง คำประพันธ์บทร้อยกรองในตัวอย่าง พรรครับ คือ

.....

.....

4. จากตัวอย่างในคำประพันธ์ในวรรคส่ง มีทั้งหมดกี่คำ

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทย
 หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กลอนสุภาพ
 แผนการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง คณะของกลอนสุภาพ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
 จำนวน 15 แผน
 เวลา 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

1. กลอน คือ ลักษณะคำประพันธ์ที่เรียบเรียงเข้าเป็นคณะ มีสัมผัสกันตามลักษณะบัญญัติ
2. คณะ คือ ข้อกำหนดของจำนวนคำ จำนวนวรรค จำนวนบาทของร้อยกรองแต่ละชนิด

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. นักเรียนสามารถอธิบายคำว่า กลอนหนึ่งบทในคำประพันธ์ได้
2. นักเรียนสามารถนำความรู้เรื่อง บท บาท วรรคและคำ ไปใช้ในการแต่งคำประพันธ์
3. นักเรียนสามารถเรียนร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข

สาระการเรียนรู้

3. ทบทวนคณะของกลอนสุภาพ บท บาท วรรค คำพยางค์
4. ชื่อวรรคของกลอนสุภาพ วรรคสดับ รับ รอง ส่ง

กระบวนการเรียนรู้

1. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน

1.1 ครูเขียนบทอาขยานด้วยรักและศรัทธา ลงบนกระดานดำ 2 บท

โลกเรานี้งดงามด้วยความรัก	ที่เป็นหลักหลอมใจไว้ยึดเหนี่ยว
เราไม่อาจอยู่ได้โดยคนเดียว	ต้องยึดเหนี่ยวพึ่งพาอาศัยกัน
รักเกิดจากเอื้อเฟื้อคอยเผื่อแผ่	รักเกิดแต่ความจริงใจไม่ไหวหวั่น
รักร่วมทุกข์ร่วมสุขจึงผูกพัน	รักแบ่งปันไมตรีทุกที่ไป

(หนังสือเรียนภาษาไทยชุดวรรณคดีลำนำ ป.6)

1.2 ครูถามนักเรียนเกี่ยวกับคำประพันธ์ว่าเป็นคำประพันธ์ประเภทใด และมีกี่ บท กี่วรรค เป็นต้น

2. ขั้นสอน

2.1 แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ เท่า ๆ กัน โดยแต่ละกลุ่มจะมีทั้งเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน เท่า ๆ กัน โดยให้นักเรียนเก่ง และปานกลาง คอยช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนอ่อนเมื่อเขามีปัญหาเกี่ยวกับการอ่านและการเขียน หรือเรื่องอื่นๆ เพื่อให้เขาเรียนร่วมกันกับเพื่อน อย่างมีความสุข

2.2 ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนตอบคำถามโดยแต่ละกลุ่มคัดนักเรียนที่มีความสามารถเท่าเทียมกัน ตอบคำถามของครูจากคำประพันธ์ที่ยกตัวอย่างในกระดานดำ เช่น ตัวอย่างคำถาม ถามว่า คำประพันธ์ที่อยู่บนกระดาน เป็นคำประพันธ์ประเภทใด จากตัวอย่าง คำประพันธ์มี กี่บท และ คำประพันธ์ 1 บท มีกี่บาท เป็นต้น กลุ่มไหนตอบคำถามได้มากที่สุด กลุ่มนั้นชนะ

2.3 ครูแจกแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนกลอนสุภาพให้นักเรียนทุกคน ให้นักเรียนศึกษาบทกลอนในแบบฝึกทั้งหมด และให้นักเรียนทำกิจกรรมในแบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ 5

2.4 นักเรียนศึกษาใบความรู้ เสร็จแล้วให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมจากใบงานที่ 1

3. ขั้นสรุป

3.1 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อหาในบทเรียนและในแบบฝึกทุกชุด ลงบนกระดาน และให้นักเรียนจดบันทึก

สื่อและแหล่งเรียนรู้

1. หนังสือภาษาไทยชุดวรรณคดีลำนำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
2. ใบความรู้ ใบงาน
3. แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนกลอนสุภาพ

การวัดผลและประเมินผล

1. วิธีวัดและประเมินผล
  - 1.1 สังเกตจากการตอบคำถาม
  - 1.2 สังเกตจากการร่วมกิจกรรมกลุ่ม

- 1.3 จากการตรวจใบงาน
- 1.4 จากการตรวจแบบฝึกเสริมทักษะ
- 2. เครื่องมือวัดและประเมินผล
  - 2.1 แบบตอบคำถาม
  - 2.2 ใบความรู้, ใบงาน
  - 2.3 แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนกลอนสุภาพ

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ) ..... ครูผู้สอน

(นางสมถวิล มธิศิริกุล)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

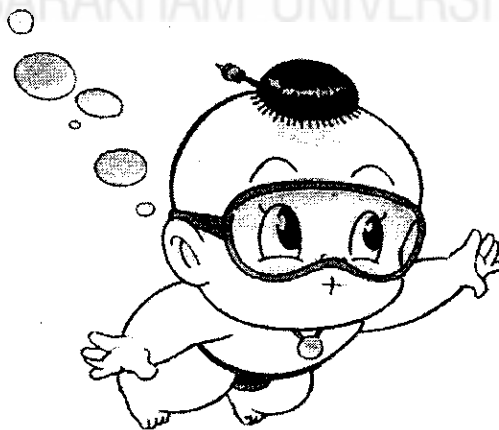
ใบความรู้

บทของกลอน : คำกลอนวรรคหนึ่ง เรียกว่า กลอนหนึ่ง
 สองวรรค หรือ 2 กลอน เรียกว่า บาทหนึ่ง
 สองคำ หรือ สองบาท หรือ สี่วรรค หรือ สี่กลอน เรียก หนึ่งบท

วรรคทั้งสี่ของกลอนยังมีชื่อเรียกต่างๆ กัน เช่น

1. วรรคศดับ ได้แก่ กลอนวรรคที่ 1
2. กลอนรับ ได้แก่ กลอนวรรคที่ 2
3. กลอนรอง ได้แก่ กลอนวรรคที่ 3
4. กลอนส่ง ได้แก่ กลอนวรรคที่ 4

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ใบงานเรื่อง .....

ชื่อ - สกุล ..... ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

โรงเรียนบ้านสระแคน วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

ใบงานที่ 1

คำชี้แจง นักเรียนศึกษาจากใบความรู้ และให้ตอบคำถามต่อไปนี้

1. กลอนหนึ่ง หมายถึง .....
2. กลอนสองเรียกว่า .....
3. กลอนบทหนึ่งมี ..... บาท
4. กลอนบาทที่สองเรียก .....
5. สี่กลอน เรียกว่า .....
6. กลอนวรรคที่ 4 มีชื่อเรียกว่า .....
7. กลอนวรรคที่ 1 มีชื่อว่า .....
8. กลอนวรรคสดับมี ..... บาท
9. กลอนวรรครองกับวรรคส่ง เรียกว่า บาท .....
10. กลอนหนึ่งบทมีชื่อเรียกวรรคตามลำดับ อะไรบ้าง
  - 1 .....
  - 2 .....
  - 3 .....
  - 4 .....

แบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้สาระภาษาไทย
เรื่อง การเขียนกลอนสุภาพ โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ
และกระบวนการกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน โดยผู้เชี่ยวชาญ

คำชี้แจง โปรดกา เครื่องหมาย $\surd$ ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน
 ระดับความคิดเห็น 5 ระดับ คือ

- 5 หมายถึงเหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึงเหมาะสมมาก
- 3 หมายถึงเหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึงเหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึงเหมาะสมน้อยที่สุด

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง					
1.	สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นของหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน	....	....	....	....	....
2.	ครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ	....	....	....	....	....
3.	สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	....	....	....	....	....
	ด้านกิจกรรมการเรียนรู้					
4.	ตอบสนองผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	....	....	....	....	....
5.	มีความหลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน	....	....	....	....	....
6.	ส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะการอ่านและเขียน ..	....	....	....	....	....
7.	กระตุ้นให้ผู้เรียนได้ฝึกคิด ทำ และแสดงออก	....	....	....	....	....
8.	ส่งเสริมและกระตุ้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับครู เพื่อนภายในกลุ่ม และเพื่อนต่างกลุ่ม	....	....	....	....	....

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ (ต่อ)					
9.	สอดคล้องคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ และสร้างจิตสำนึกในการทำประโยชน์เพื่อสังคม	....	....	....	....	....
10.	กระตุ้นให้ผู้เรียนเรียนรู้และปฏิบัติอย่างมีขั้นตอนหรือ เป็นกระบวนการ	....	....	....	....	....
11.	กิจกรรมต่าง ๆ ไม่ยากเกินไป นักเรียนสามารถปฏิบัติได้					
	ด้านสื่อการเรียนรู้					
12.	สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระ การเรียนรู้	....	....	....	....	....
13.	เนื้อหาและภาษาในสื่อที่ใช้มีความเหมาะสมกับระดับ ของผู้เรียน	....	....	....	....	....
14.	ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจ และเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น	....	....	....	....	....
15.	มีความเหมาะสมประหยัดค่าใช้จ่าย และเวลา	....	....	....	....	....
	ด้านการวัดและประเมินผล					
16.	มีความครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะ ความรู้สึกร และการแสดงออกทุกด้าน	....	....	....	....	....
17.	มีการประเมินไปพร้อมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	....	....	....	....	....
18.	มีการวัดและประเมินความสามารถในการอ่านและเขียน	....	....	....	....	....
19.	การประเมินใช้วิธีการและรูปแบบที่หลากหลาย มีการ เก็บข้อมูลระหว่างปฏิบัติ และใช้เครื่องมือวัดได้อย่าง เหมาะสม	....	....	....	....	....
20.	ผู้เรียน เพื่อน และครู มีส่วนร่วมในการประเมิน	....	....	....	....	....

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ)

(.....)

ผู้ประเมิน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

**ผลการประเมินแผนการเรียนรู้สาระภาษาไทย เรื่อง การเขียนกลอนสุภาพ
โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ และกระบวนการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน ของผู้เชี่ยวชาญ**

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S	ระดับ ความคิดเห็น
	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง			
1.	สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.80	.45	เหมาะสมมากที่สุด
2.	ครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ ..	5.00	.00	เหมาะสมมากที่สุด
3.	สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4.80	.45	เหมาะสมมากที่สุด
	ด้านกิจกรรมการเรียนรู้			
4.	ตอบสนองผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	5.00	.00	เหมาะสมมากที่สุด
5.	มีความหลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน	4.80	.45	เหมาะสมมาก
6.	ส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะการอ่าน และการเขียน	5.00	.00	เหมาะสมมากที่สุด
7.	กระตุ้นให้ผู้เรียนได้ฝึกคิด ฝึกทำ และ แสดงออก	5.00	.00	เหมาะสมมากที่สุด
8.	ส่งเสริมและกระตุ้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ ที่ดีกับครู เพื่อนภายในกลุ่ม และต่างกลุ่ม ...	5.00	.00	เหมาะสมมากที่สุด
9.	สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ พึงประสงค์ และสร้างจิตสำนึกในการใน การทำประโยชน์เพื่อสังคม	4.60	.55	เหมาะสมมากที่สุด
10.	กระตุ้นให้ผู้เรียนเรียนรู้และปฏิบัติอย่างมี ขั้นตอนหรือเป็นกระบวนการ	5.00	.00	เหมาะสมมากที่สุด
11.	กิจกรรมต่าง ๆ ไม่ยากเกินไป นักเรียน สามารถปฏิบัติได้	4.60	.55	เหมาะสมมากที่สุด

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S	ระดับ ความคิดเห็น
	ด้านสื่อการเรียนรู้			
12.	สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและ สาระการเรียนรู้	4.80	.45	เหมาะสมมากที่สุด
13.	เนื้อหาและภาษาในสื่อที่ใช้มีความเหมาะสม กับระดับผู้เรียน	4.80	.45	เหมาะสมมากที่สุด
14.	ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจ และเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น ...	5.00	.00	เหมาะสมมากที่สุด
15.	มีความเหมาะสม ประหยัดค่าใช้จ่าย และ เวลา	4.60	.55	เหมาะสมมากที่สุด
	ด้านการวัดและประเมินผล			
16.	มีความครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะ ความรู้สึกลงและการแสดงออกทุกด้าน	4.60	.55	เหมาะสมมากที่สุด
17.	มีการประเมินไปพร้อมกับการจัดกิจกรรม การเรียนรู้	4.60	.55	เหมาะสมมากที่สุด
18.	มีการประเมินและวัดความสามารถใน การอ่านและเขียน	5.00	.00	เหมาะสมมากที่สุด
19.	การประเมินใช้วิธีการและรูปแบบที่ หลากหลาย มีการเก็บข้อมูลระหว่างปฏิบัติ และใช้เครื่องมือวัดได้อย่างเหมาะสม	4.80	.45	เหมาะสมมากที่สุด
20.	ผู้เรียน เพื่อน และครู มีส่วนร่วมใน การประเมิน	5.00	.00	เหมาะสมมากที่สุด
	รวม	4.84	.25	เหมาะสมมากที่สุด

ภาคผนวก ข

แบบฝึกทักษะ

แบบประเมินความเหมาะสมของแบบฝึกเสริมทักษะ โดยผู้เชี่ยวชาญ
ผลการประเมินความเหมาะสมของแบบฝึกเสริมทักษะ โดยผู้เชี่ยวชาญ

แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนกลอนสุภาพ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ชุดที่ 1 คำคล้องจอง

นางสมถวิล มธิศิริกุล

(ครูชำนาญการพิเศษ)

โรงเรียนบ้านสระแคน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

คำชี้แจง

แบบฝึกทักษะการเขียนกลอนสุภาพชุดที่ 1 เรื่อง คำคล้องจอง จัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนกลอนแปดให้ถูกต้อง สละสลวย มีความหมายลึกซึ้ง โดยชุดฝึกที่ 1 จะให้ความรู้ เรื่อง การใช้คำคล้องจอง ซึ่งแบ่งเป็นคำคล้องจองพยางค์ และคำคล้องจองสระ คำคล้องจองทั้งสองประเภทจะช่วยให้คำประพันธ์มีความไพเราะมากขึ้น

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ เรื่อง คำคล้องจอง
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถนำคำคล้องจองไปใช้ในการแต่งคำประพันธ์ได้

ขั้นตอนการฝึก

1. ทำแบบทดสอบก่อนเรียน
3. ศึกษาความรู้ เรื่อง คำคล้องจอง
4. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมที่ 1 – 5
5. ทำแบบทดสอบหลังเรียน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ เรื่อง คำคล้องจอง
2. นักเรียนสามารถนำคำคล้องจองไปใช้ในการแต่งคำประพันธ์ให้มีความไพเราะสละสลวยได้

แบบทดสอบก่อนเรียน
กลุ่มทักษะภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
เรื่องการใช้คำคล้องจอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนกากบาท ทับ ข้อ ก ข ค และ ง ที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว

1. คำคล้องจองหรืออีกความหมายหนึ่งคือข้อใด

ก. คำพ้องกัน	ข. คำคล้องกัน
ค. คำสัมผัส	ง. คำที่มีความหมายเหมือนกัน

2. แจ่ว -- เจ้า เป็นคำคล้องจองประเภทใด

ก. คำคล้องจองพยางค์	ข. คำคล้องจองสระ
ค. คำคล้องจองระหว่างวรรค	ง. คำคล้องจองภายในวรรค

3. ไคร -- ไป เป็นคำคล้องจองประเภทใด

ก. คำคล้องจองพยางค์	ข. คำคล้องจองสระ
ค. คำคล้องจองระหว่างวรรค	ง. คำคล้องจองภายในวรรค

4. คำสัมผัสพยางค์คือ คำในข้อใด

ก. กลับ -- กลาย	ข. โศก -- โลก
ค. เปรี๊ยะ -- หวาน	ง. ฤทัย -- ดวงใจ

5. คำในข้อใดเป็นคำคล้องจองสองพยางค์

ก. ดอกไม้ -- รูปเทียน	ข. ท่องจำ -- อ่านเขียน
ค. พากเพียร -- หมั่นขยัน	ง. ดอกไม้ -- ไหว้พระ

6. คำในข้อใดเป็นคำคล้องจองสามพยางค์

ก. สีชมพู -- สวยจับใจ

ข. เสื้อผ้าใหม่ -- กระเป๋าสวย

ค. สดชื่นกาย -- จิตแจ่มใส

ง. ไปโรงเรียน -- เพียรศึกษา

7. “ถึงม้วยดินสิ้นฟ้ามหาสมุทร ไม่สิ้นสุดความรักสมัคสมาน” คำในข้อใดเป็นคำสัมผัสสระ

ก. ดิน -- สิ้น

ข. ฟ้า -- สมุทร

ค. มหา -- สมุทร

ง. ม้วย -- ดิน

8. จากคำประพันธ์ในข้อ 7 ข้อใดเป็นคำสัมผัสพยัญชนะ

ก. ดิน -- สิ้น

ข. สมัค -- สมาน

ค. รัก -- สมัค

ง. สิ้น -- ฟ้า

9. จากคำที่กำหนดให้ควรเติมคำคล้องจองในข้อใด อยากขับเครื่องบิน .....

ก. ไปต่างประเทศ

ข. ชมท้องฟ้า

ค. โผผินลอยไป

ง. จับเมฆก้อนใหญ่

10. ข้อใดคือประโยชน์ของคำคล้องจอง

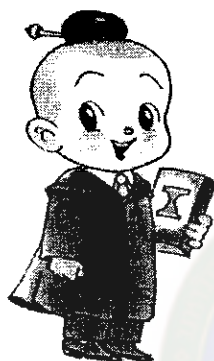
ก. ได้คำใหม่มากขึ้น

ข. ใช้โต้ตอบกัน

ค. ใช้ในการแต่งคำประพันธ์

ง. ช่วยให้เรียนภาษาไทยได้ดี

คำคล้องจอง

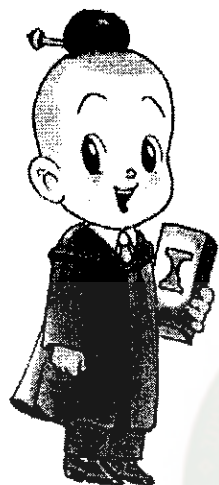

หนูรู้ไหมครับ
จะแต่งกลอนให้
ไพเราะได้อย่างไร

ต้องเรียนรู้เรื่อง
คำคล้องจอง
ก่อน ไซ้ไหมคะ

หนูจำหันมาฟังทางนี้ก่อน จะแต่งกลอนให้เพราะเสนาะหู
เริ่มจากคำที่ใช้ให้ตรงดู ต้องเข้าคู่คล้องจองคล้องวาจา

ถูกต้องแล้วครับ
คำคล้องจองทำให้กลอน
ไพเราะ น่าฟัง

ถ้าอย่างนั้นเรามาศึกษา
เรื่องคำคล้องจองกัน
นะคะ...

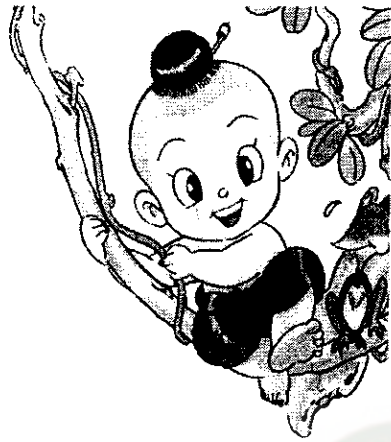

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASAKHAM UNIVERSITY

คำคล้องจองต้องสัมผัสจัดเป็นหนึ่ง
ต้องหาคำสัมผัสจัดเข้ามา

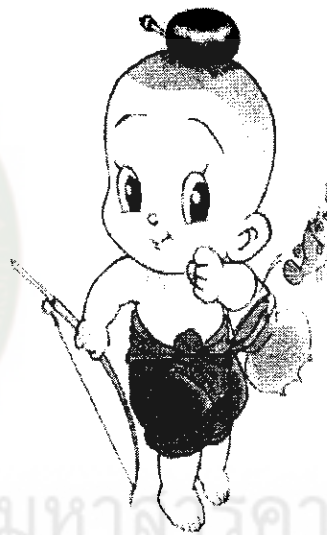
กลอนจะเพราะฟังซึ่งเหมือนดังว่า
หากคล้องจองกันหนากลอนน่าฟัง

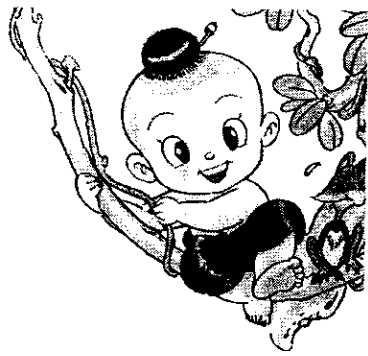
คำคล้องจองเป็น
อย่างไรคะ...

คำคล้องจองมีสองอย่างนะคะ
คือคล้องจองพยัญชนะและ
คล้องจองสระค่ะ...

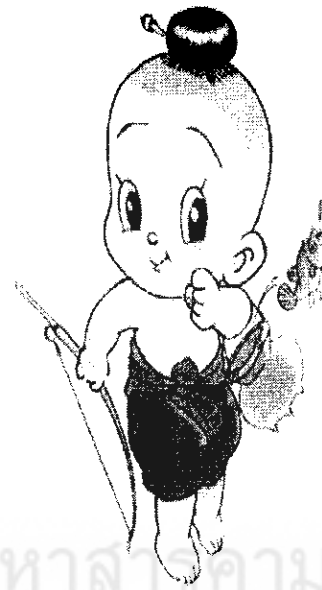
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHABH MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ให้หนูจำคำคล้องจองมีสองอย่าง จะแต่งกลอนต่างๆได้ดังหวัง
ทั้งกลอนอ่านกลอนร้องคล้องดีจัง หันมาฟังจะแจกแจจแจงให้ดู

ตามกับงาม. ดำกับจำ
เป็นคำคล้องจองอะไรคะ

เป็นคำคล้องจองสระคะ
สังเกตให้ดีนะคะ

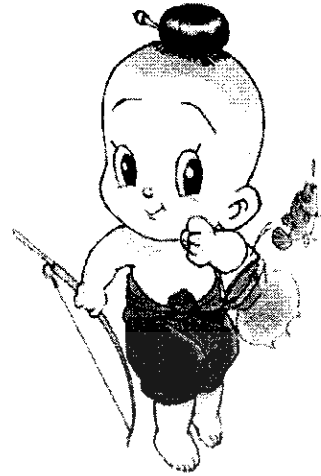

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

หนึ่งคือคำคล้องจองพ้องสระ
กากับฟ้า ลิงกับปลิง ปูกับรู

นะกับพระ ดีกับปี หนูกับปู
คำคล้องจองเข้าคู่ดูเพราะดี

ตามกับังาม มีมาตรา
ตัวสะกดแม่อะไรคะ..

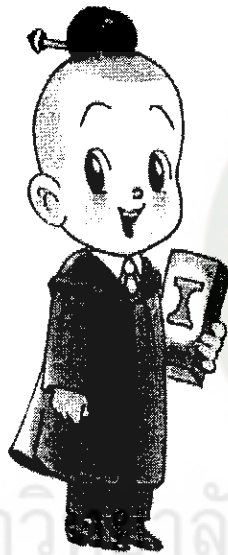
แม่กมครับ

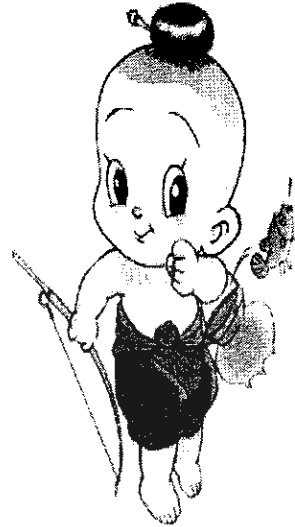
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

คนยากจนยังกังวลกลัวโดนปล้น   พ้องสระมีแม่กนสะกดนี้
แม่ใ้บาทรถือถาดของมากมี   สองคำนี้แม่กตโปรดจดจำ

ทราบกับไทร
คือคำคล้องจองพยัญชนะใช้ใหม่คะ

เก่งมากครับ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

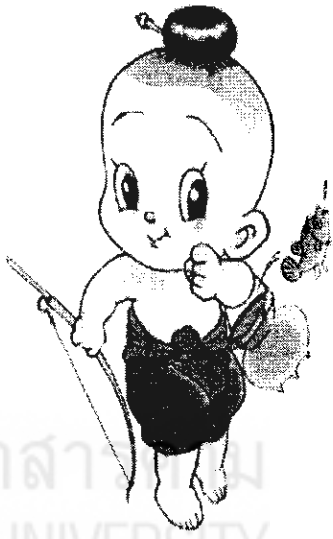

คานกับคาบ คับ ข้ำ ม้าถูกเหมียน ปลุกและเปลี่ยน เปรียบ เปรย เผลยให้
พยัญชนะควบกล้ำนำกันไป เลือกสรรให้คล้องจองพ้องกันดี

หนูๆเข้าใจเรื่องคำ
คล้องจองหรือยังครับ

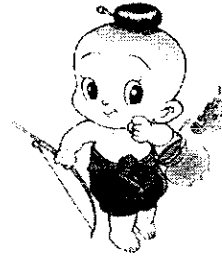
เข้าใจแล้วค่ะ หนูต้องแต่งกลอน
ส่งคุณครูได้เพราะเน่ๆ ค่ะ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

หากเข้าใจเรื่องคำคล้องจองได้
แต่งกลอนเองเขียนได้ไพเราะดี
หนูคงไม่สงกาแล้วทีนี้
ถ้าหนูตั้งใจไม่ยากเลย

แบบฝึกหัดชุดที่ 1
คำคล้องจอง

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนนำคำในวงเล็บมาเติมท้ายคำหน้าให้คล้องจองกัน

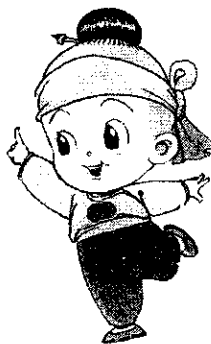
1. ดี ..... (นี้ กิน ปีน)
2. ป่า..... (ก้าน หน้า ช่าง)
3. ฐั ..... (จุง ยุง กู้)
4. โห้ ..... (โต้ง โต้ โจ้)
5. เพราะ ..... (เหมาะ เหมาะ ย่าง)
6. พก ..... (ผ่าน ฟ้า นก)
7. ฉิ่ง ..... (ชด ฉัน ลด)
8. ย่าน ..... (ป่า ว่าง ย้าย)
9. อ้วน ..... (มุ่น อุ่น น้อย)
10. คัด ..... (ข้า จำ ใจ)

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนจับคู่คำที่ตรงกัน

1. ดอกมะลิ	ก. เลยลับไป
2. ท้องฟ้า	ข. ไร่ไหล
3. ลมรำเพย.....	ค. ล้าเหนื่อย
4. เหน็บหนาว.....	ง. เขียนอ่าน
5. สายาวรี.....	จ. ผลักตีบาน
6. รื่นเรใจ.....	ฉ. ฉันทะเธอ
7. ชาวนา.....	ช. บ้านของเรา
8. นักเรียน.....	ซ. นภาใส
9. นิจนัรณคร์.....	ณ. ไร่ราราน
10. บรวาร.....	ญ. ใ้เบิกบาน

ตอนที่ 3 ให้นักเรียนนำคำคล้องจองที่กำหนดให้แยกหมวดหมู่ลงในตารางคำคล้องจองสระ และคำคล้องจองอักษร

หิน ดิน	ถิ่น ที่	มี มา	ย่า ยาย
ใจ ให้	นุ่น ชุ่น	ปลิง ลิง	จริง ใจ
ตัด คัด	นัด นื่อง	จ้อง ป่อง	ห้อง ไทย
หน่าย แหนง	แก้ง กล้า	ทำ นา	ปลา ปลี

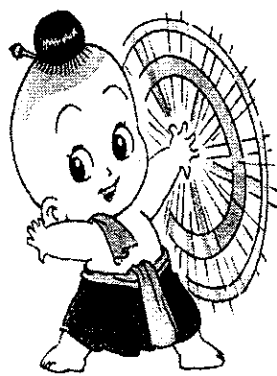
คำคล้องจองที่สัมผัสสระ	คำคล้องจองที่สัมผัสพยัญชนะ
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

ตอนที่ 4 ให้นักเรียนเติมคำคล้องจองสระและพยัญชนะจากคำที่กำหนดให้
ข้อ 1 - 5 คล้องจองสระ ข้อ 6 ถึง 10 คล้องจองพยัญชนะ ข้อละ ๑

1. เพลีย ....
2. กัน ....
3. โต้ ....
4. ปีน ....
5. รัก ....
6. ม้า ....
7. อ่อน ....
8. จับ ....
9. วึ่ง ....
10. นก ....

ไม่ยากเลยครับผม...

ตอนที่ 5 ให้นักเรียนโยงคำคล้องจองจากกลอนที่กำหนดให้

ตัวอย่าง

ครั้นกรวดน้ำสำเร็จเสด็จกลับ	เข้าห้องหับโหยให้พระทัยหมอง
ทุกเช้าคำรำลึกเฝ้าตรีครุตรง	จนขาดคลองคราวสวาทนिरาสเคย

(นิราศอิเหนา : สุนทรภู่)

หนูจำหันมาฟังทางนี้ก่อน	จะแต่งกลอนให้ไพเราะเสนาะหู
เริ่มจากคำที่ใช้ให้ตรงดู	ต้องเข้าคู่คล้องจองคล้องวาจา
คำคล้องจองต้องสัมผัสจัดเป็นหนึ่ง	กลอนจะเพราะฟังซึ่งเหมือนดังว่า
ต้องหาคำสัมผัสจัดเข้ามา	หากคล้องจองกันหนากลอนนำฟัง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บัดเดียวดังห่างหึ่งวังเวงแว่ว	สะดุ้งแล้วเหลียวแลชะเง้อหา
เห็นโยคีขี้รุ่งฟุ้งออกมา	ประคองพาขึ้นไปจนบนบรรพต
แล้วสอนว่าอย่าไว้ใจมนุษย์	มันแสนสุดลึกล้ำเหลือกำหนด
ถึงเถาวัลย์พันเกี่ยวที่เลี้ยวลด	ก็ไม่คดเหมือนหนึ่งในน้ำใจคน

(พระอภัยมณี : สุนทรภู่)

แบบทดสอบหลังเรียน
กลุ่มทักษะภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
เรื่องการใช้คำคล้องจอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนกากบาท ทับ ข้อ ก ข ค และ ง ที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

1. คำคล้องจองหรืออีกความหมายหนึ่งคือข้อใด

ก. คำพ้องกัน	ข. คำคล้องกัน
ค. คำสัมผัส	ง. คำที่มีความหมายเหมือนกัน

2. คำสัมผัสพยัญชนะคือ คำในข้อใด

ก. กลับ -- กลาย	ข. โศก -- โลก
ค. เปรี๊ยะ -- หวาน	ง. ฤทัย -- ดวงใจ

3. คำในข้อใดเป็นคำคล้องจองสองพยางค์

ก. ดอกไม้ -- รูปเทียน	ข. ท่องจำ -- อ่านเขียน
ค. พากเพียร -- หมั่นขยัน	ง. ดอกไม้ -- ไหว้พระ

4. คำในข้อใดเป็นคำคล้องจองสามพยางค์

ก. สีชมพู -- สวยจับใจ	ข. เสื้อผ้าใหม่ -- กระเป๋าสวย
ค. สดชื่นกาย -- จิตแจ่มใส	ง. ไปโรงเรียน -- เพียรศึกษา

5. แจ้ว -- เจ้า เป็นคำคล้องจองประเภทใด

ก. คำคล้องจองพยัญชนะ	ข. คำคล้องจองสระ
ค. คำคล้องจองระหว่างวรรค	ง. คำคล้องจองภายในวรรค

6. ไคร -- ไป เป็นคำคล้องจองประเภทใด

ก. คำคล้องจองพยัญชนะ	ข. คำคล้องจองสระ
ค. คำคล้องจองระหว่างวรรค	ง. คำคล้องจองภายในวรรค

7. จากคำที่กำหนดให้ควรเติมคำลงในข้อใด อยากรับเครื่องบิน .....

ก. ไปต่างประเทศ

ข. ชมท้องฟ้า

ค. โผล่ผิวนอกไป

ง. จับเมฆก้อนใหญ่

8. “ถึงม้วยดินสิ้นฟ้ามหาสมุทร ไม่สิ้นสุดความรักสมัครสมาน” คำในข้อใดเป็นคำสัมผัสสระ

ก. ดิน – สิ้น

ข. ฟ้า -- สมุทร

ค. มหา – สมุทร

ง. ม้วย -- ดิน

9. จากคำประพันธ์ในข้อ 7 ข้อใดเป็นคำสัมผัสพยัญชนะ

ก. ดิน -- สิ้น

ข. สมักร -- สมาน

ค. รัก -- สมักร

ง. สิ้น -- ฟ้า

10. ข้อใดคือประโยชน์ของคำคล้องจอง

ก. ได้คำใหม่มากขึ้น

ข. ใช้ได้ต่อกัน

ค. ใช้ในการแต่งคำประพันธ์

ง. ช่วยให้เรียนภาษาไทยได้ดี

แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนกลอนสุภาพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ชุดที่ 2 คณะของกลอนสุภาพ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASarakham UNIVERSITY

นางสมถวิล มธิศิริกุล

(ครูชำนาญการพิเศษ)

โรงเรียนบ้านสระแคน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

คำชี้แจง

แบบฝึกทักษะการเขียนกลอนสุภาพชุดที่ 2 เรื่อง คณะของกลอนสุภาพ (กลอนแปด) จัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนกลอนแปดให้ถูกต้อง สละสลวย มีความหมายลึกซึ้ง โดยชุดฝึกที่ 2 จะให้ความรู้ เรื่อง คณะของกลอนสุภาพ คือ บท บาท วรรค คำ ซึ่งช่วยกำหนดรูปแบบของคำประพันธ์ให้เป็นระเบียบ

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ เรื่อง คณะหรือลักษณะบังคับของกลอนสุภาพ (กลอนแปด)
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถนำความรู้เรื่องคณะของกลอนแปดไปใช้ในการแต่งคำประพันธ์ได้

ขั้นตอนการฝึก

1. ทำแบบทดสอบก่อนเรียน
3. ศึกษาความรู้ เรื่อง คณะหรือลักษณะบังคับของกลอนแปด
4. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมที่ 1 – 5
5. ทำแบบทดสอบหลังเรียน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ เรื่อง คณะหรือลักษณะบังคับของกลอนสุภาพ (กลอนแปด)
2. นักเรียนเข้าใจรูปแบบของกลอนแปด
3. นักเรียนบอก บท บาท วรรค คำ หรือคณะของกลอนได้